

Chambre
des Représentants

SESSION 1961-1962.

7 DÉCEMBRE 1961.

BUDGET DE LA GENDARMERIE
pour l'exercice 1962.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DEFENSE NATIONALE (1)
PAR M. LENOIR.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission de la Défense Nationale a examiné le « Projet de loi contenant le Budget de la Gendarmerie pour l'exercice 1962 » au cours de sa séance du 22 octobre 1961.

L'examen du projet a été précédé d'un large exposé du Ministre de la Défense Nationale.

EXPOSE DU MINISTRE.

M. le Ministre rend hommage à la valeur du Corps d'élite que constitue la Gendarmerie.

Les tâches de la Gendarmerie sont nombreuses et variées. Si les plus spectaculaires paraissent son intervention dans la circulation et son intervention dans le maintien de l'ordre public, elle doit en plus :

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Behogne.

A. — Membres : MM. Decker, Jaminet, Kelchtermans, Lenoir, Mertens, Servais, Tanghe, Van Lindt, Van Royen, Verbaanderd, Verboven. — Cools, De Groote, Dejardin, Gelders, Gillis, Namèche, Sebrechts, Sercu, Van Eynde, Vanthilt. — Mundeleer, Van der Schueren.

B. — Suppléants : MM. Charpentier, Cooreman, Dewulf, Duvivier, Gaspar, Schyns. — Cudell, Deconinck (J.), M^m Groesser-Schroyens, MM. Henry, Radoux. — Boey.

Voir :

4-XI (1961-1962) :

— N° 1 : Budget transmis par le Sénat.

Kamer
van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

7 DECEMBER 1961.

BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT
voor het dienstjaar 1962.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING (1), UITGEBRACHT
DOOR HEER LENOIR.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor de Landsverdediging onderzocht in haar vergadering van 22 oktober 1961 het wetsontwerp houdende de begroting van de Rijkswacht voor het dienstjaar 1962.

Aan het onderzoek van de begroting ging een breedvoerige uiteenzetting vooraf van de Minister van Landsverdediging.

UITEENZETTING VAN DE MINISTER.

De heer Minister brengt hulde aan de Rijkswacht, die hij als een keurkorps beschouwt.

De opdrachten van de Rijkswacht zijn talrijk en uiteenlopend. Indien de meest opvallende de regeling van het verkeer en de handhaving der openbare orde zijn, toch dient de Rijkswacht daarboven :

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Behogne.

A. — Leden : de heren Decker, Jaminet, Kelchtermans, Lenoir, Mertens, Servais, Tanghe, Van Lindt, Van Royen, Verbaanderd, Verboven. — Cools, De Groote, Dejardin, Gelders, Gillis, Namèche, Sebrechts, Sercu, Van Eynde, Vanthilt. — Mundeleer, Van der Schueren.

B. — Plaatsvervangers : de heren Charpentier, Cooreman, Dewulf, Duvivier, Gaspar, Schyns. — Cudell, Deconinck (J.), Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Henry, Radoux. — Boey.

Zie :

4-XI (1961-1962) :

— N° 1 : Begroting door de Senaat overgezonden.

— assurer de façon ininterrompue l'exécution des lois pénales, ce qui a entraîné en 1960 l'établissement de 1.300.000 procès-verbaux, l'opération de 9.000 arrestations et plus de 100.000 interventions par avertissement non suivi de sanction en matière de roulage;

— assurer le maintien de l'ordre sur réquisition de l'autorité civile responsable;

— collaborer au service d'information judiciaire;

— participer à l'élaboration de la politique du roulage;
— fournir la Police spéciale de la Route (P.S.R.);
— prendre les dispositions spéciales à l'occasion de fêtes (les effectifs mis en œuvre vont jusqu'à 6.000 hommes actionnant 1.500 véhicules);

— assurer l'escorte des autorités;

— collaborer à l'action de « Via Secura »;

— assurer la police des étrangers (15.000 personnes ont été refoulées en 1960);

— rechercher les déserteurs;

— prendre les mesures adéquates et efficientes en cas de catastrophes;

— collaborer aux mesures de mobilisation des forces armées;

— enfin, en temps de guerre, accomplir des missions de combat.

Les effectifs totaux de la Gendarmerie seront au 1er janvier 1962 de 11.895 unités. Ils étaient de 11.622 au 1er janvier 1961. L'augmentation se justifie par l'accroissement des tâches confiées à la Gendarmerie.

La loi du 11 avril 1960 autorise un effectif maximum de 12.850 unités (12.500 hommes de rang subalterne et 350 officiers). Elle est donc respectée.

EXAMEN DU BUDGET.

I. — Dépenses ordinaires.

L'ensemble des crédits s'élève à 1.592.228.000 francs. Il accuse une augmentation de 7.498.000 francs.

Pour avoir une idée plus réelle de l'évolution de ces dépenses, il y a lieu de tenir compte d'un débours de 36 millions 480.000 francs destinés à couvrir les dépenses exceptionnelles résultant des grèves de janvier 1961. En fait, l'augmentation réelle est donc de 7.498.000 francs + 36 millions 480.000 francs = 43.978.000 francs, soit 2,8 %.

Ce budget est surtout un budget de dépenses de personnel : 1.459.994.000 francs pour les dépenses de personnel, soit 91,7 %; 132.234.000 francs pour les autres dépenses, soit 8,3 %.

Les rémunérations réelles sont en légère augmentation (+ 19.197.000 francs), augmentation due à deux causes :

— le léger renforcement des effectifs (+ 217 unités) et le vieillissement du personnel qui entraîne une légère augmentation du traitement moyen.

— l'intervention de 800 francs accordée à un nombre croissant d'affiliés libres à une Société de Secours Mutuals.

Les indemnités et allocations, sont constituées en principal, de deux postes importants :

— les indemnités de tenue et d'équipement (44 millions 960.000 francs);

— les allocations de logement (54.120.000 francs).

— op onafgebroken wijze de uitvoering van de strafwetten te verzekeren, wat in 1960 aanleiding gaf tot het opmaken van 1.300.000 processen-verbaal, het verrichten van 9.000 aanhoudingen en het zenden van 100.000 waarschuwingen inzake wegverkeer, niet gevolgd door sancties;

— op vordering van de verantwoordelijke burgerlijke overheid de handhaving van de orde te verzekeren;

— haar medewerking te verlenen inzake rechterlijke opsporingen;

— deelnemen aan het uitwerken van de verkeersregeling;

— de Bijzondere Wegpolitie te vormen;

— bijzondere schikkingen te treffen ter gelegenheid van feesten (het effectief kan soms 6.000 manschappen en 1.500 voertuigen bedragen);

— de overheden te escorteren;

— medewerking te verlenen aan de actie van « Via Secura »;

— de vreemdelingenpolitie te verzekeren (15.000 personen werden in 1960 over de grens gezet).

— de deserteren op te sporen;

— in geval van rampen passende en doelmatige maatregelen te treffen;

— medewerking te verlenen aan de mobilisatie van de strijdmachten;

— en, tenslotte, in oorlogstijd, gevechtsopdrachten te vervullen.

De totale getalsterkte van de Rijkswacht zal op 1 januari 1962 11.895 eenheden bedragen. Zij telde er 11.622 op 1 januari 1961. De vermeerdering is verantwoord door de toeneming van de aan de Rijkswacht toevertrouwde taken.

De wet van 11 april 1960 bepaalt een maximum-getalsterkte van 12.850 eenheden (12.500 man van lagere rang en 350 officieren). Zij wordt dus nageleefd.

ONDERZOEK VAN DE BEGROTING.

I. — Gewone uitgaven.

De kredieten belopen samen 1.592.228.000 frank. Dit wijst op een verhoging van 7.498.000 frank.

Om een meer met de werkelijkheid strokend beeld van de evolutie van die uitgaven te bekomen, dient rekening gehouden met een uitgave van 36.480.000 frank, bestemd om de uitzonderlijke uitgaven voortvloeiend uit de staakingen van januari 1961, te dekken. De werkelijke verhoging bedraagt dus in feite 7.498.000 frank + 36.480.000 frank = 43.978.000 frank, of 2,8 %.

Deze begroting is vooral een begroting van personeelsuitgaven : 1.459.994.000 frank voor de personeelsuitgaven, of 91,7%; 132.234.000 frank voor de andere uitgaven, of 8,3 %.

De eigenlijke bezoldigingen zijn lichtelijk toegenomen (+ 19.197.000), vermeerdering die aan twee oorzaken is te wijten :

— de lichte opvoering van de getalsterkte (+ 217 eenheden) en de veroudering van het personeel, wat een kleine verhoging van de gemiddelde wedde ten gevolge heeft;

— de toelage van 800 frank aan een steeds groter aantal vrij verzekeren bij een ziekenfonds.

De vergoedingen en toelagen zijn in hoofdzaak het gevolg van twee belangrijke posten :

— de vergoedingen voor kledij en uitrusting (44.960.000 frank);

— de huisvestingstoelagen (54.120.000 frank).

Ce dernier poste est l'expression d'une situation qui n'est pas saine. L'Etat ne peut plus assurer un logement décent à un nombre croissant de membres de la Gendarmerie. Ceux-ci ont alors la faculté de louer une habitation et l'Etat leur alloue une indemnité; il est prévu 6.150 bénéficiaires à un taux moyen de 8.800 francs, soit une augmentation de 585.000 francs.

Le Chapitre IV comporte une somme de 16.000.000 francs consacrés à l'exécution de la loi du 28 juin 1960 relative à la Sécurité Sociale des personnes ayant effectué des services temporaires à l'armée.

II. — Dépenses extraordinaires.

A) Les Crédits d'Engagement s'élèvent à 256.000.000 francs répartis sur 3 programmes.

Ces programmes comportent :

- acquisition de charroi et d'équipement général (40 millions de francs);
- renouvellement des véhicules de combat et de leurs munitions (186.000.000 francs); remplacement de véhicules blindés trop lourds et vieux de 20 ans par des véhicules plus légers et plus mobiles; en cas de guerre, les gendarmes font partie des Forces de l'Intérieur; leur matériel doit pouvoir leur permettre de collaborer avec les autres Forces; remplacement normal et standardisation;
- adaptation des moyens de transmission (30.000.000 francs).

B) Les Crédits de Paiement.

Le total de 88.722.000 francs se décompose en :

18.722.000 francs pour l'achèvement des programmes antérieurs et 70.000.000 francs comme première tranche des programmes 1962.

Ces crédits augmenteront l'efficacité de la Gendarmerie en 4 points de son activité :

- le maintien de l'ordre public, par modernisation des matériels dont notamment le réseau radio et téléphonique;
- le service judiciaire, par le remplacement des jeeps;
- la P. S. R., par le rajeunissement du matériel de roulage;
- les missions de combat, par le renouvellement des véhicules blindés, l'acquisition de camions de 3 tonnes, l'acquisition de munitions.

Des difficultés se présentent en trois points et leur solution retient toute l'attention du Ministre :

1) L'effectif des gendarmes d'expression française de rang subalterne est trop faible, en particulier pour le trafic routier par rapport aux gendarmes d'expression néerlandaise.

Le recrutement devra être mieux adapté.

Par contre, dans le cadre des officiers, c'est l'inverse : le nombre d'officiers d'expression néerlandaise est trop faible.

Deze laatste post wijst op een ongezonde toestand. De Staat kan aan een steeds toenemend aantal leden van de Rijkswacht geen behoorlijke huisvesting meer verschaffen. Het staat dezen dan vrij een woning te huren, waarvoor de Staat hun een vergoeding verleent; zo wordt aan 6.150 leden van de Rijkswacht een vergoeding uitbetaald, ten belope van gemiddeld 8.800 frank, d.i. een verhoging van 585.000 frank.

In hoofdstuk IV komt een bedrag voor van 16.000.000 frank, dat bestemd is voor de uitvoering van de wet van 28 juni 1960 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de personen die bij het leger tijdelijke diensten hebben verricht.

II. — Buitengewone uitgaven.

A) De vastleggingskredieten belopen 256.000.000 frank en zijn over drie programma's verspreid.

Deze programma's omvatten :

- aankoop van voertuigen en van algemene toerusting (40.000.000 frank);
- vernieuwing van gevechtswagens en van de ammunitié (186.000.000 frank) : vervanging van te-zware pantservrachtwagens en ten minste 20 jaar oude tanks door lichtere en beweeglijke wagens, in geval van oorlog maken de rijkswachters deel uit van de binnenlandse strijdkrachten; hun materieel moet hen in staat stellen samen te werken met de andere strijdkrachten : normale vervanging en standaardisatie;
- aanpassing van de transmissiemiddelen (30.000.000 frank).

B) De betalingskredieten.

Het totale bedrag van 88.722.000 frank is ingedeeld als volgt :

18.722.000 frank voor de voltooiing van de vroegere programma's, en 70.000.000 frank als eerste tranche van de programma's voor 1962.

Deze kredieten zullen de doelmatigheid van de Rijkswacht in vier verschillende opzichten verhogen :

- handhaving van de openbare orde, door modernisering van het materieel, met name in de sector radio- en telefoonverbinding;
- de gerechtelijke dienst, door vervanging van de jeeps;
- De Bijzondere Wegenpolitie, door vernieuwing van het rollend materieel;
- de gevechtsopdrachten, door vernieuwing van de gepantserde voertuigen, de aanschaffing van vrachtwagens van 3 ton, de aankoop van ammunitie.

Een drietal punten geven aanleiding tot moeilijkheden; aan de oplossing daarvan wijdt de Minister al zijn aandacht aan :

1) Het Franstalig effectief bij de rijkswachters van de lagere graad is ontoereikend, vergeleken met dat van de Nederlandstalige rijkswachters, meer bepaald in de sector wegverkeer.

Om dit te verhelpen moet de aanwerving beter worden aangepast.

In het kader van de officieren doet zich het tegengestelde voor : hier zijn te weinig Nederlandstalige officieren.

L'équilibre sera rétabli graduellement sans nuire à l'indispensable unité du Corps.

2) Le logement est le problème le plus crucial. Le programme en matière de casernement dressé par la Gendarmerie exigerait un crédit de plus de 4 milliards de francs, dont 2 milliards présentent un caractère d'urgence. Au rythme des 40.000.000 de francs inscrits au Budget de 1962 pour le logement de la Gendarmerie, l'exécution du programme d'urgence réclamerait 50 ans !

Le Ministre a proposé des visites des lieux à son collègue des Travaux Publics; ce dernier a promis de trouver une solution en gardant le contact entre la Gendarmerie et les Travaux Publics pour établir un ordre d'urgence.

3) Les 1ers maréchaux-des-logis subissent actuellement un retard dans leur avancement : il fallait normalement 15 années d'ancienneté, il en faut aujourd'hui 17. Le Ministre proposera des mesures pour remédier à cette situation.

Le problème des services prestés par les gendarmes en temps de guerre, qui devraient leur valoir les avantages accordés à l'armée à toutes les unités combattantes ou à la Résistance, est évoqué.

DISCUSSION GENERALE.

Un membre signale qu'à son avis si le recrutement, qui devrait donner lieu à un accroissement de 273 unités en 1961 et 217 prévues pour 1962, est déficitaire, il faut en voir la cause dans la modicité du traitement : 52.600 francs, 61.600 francs compte tenu de l'index, soit 5.000 francs par mois. Il souhaiterait avoir connaissance d'un tableau faisant apparaître le traitement de base pour les grades subalternes ainsi que les augmentations annales ou biennales.

Le même membre signale combien il est pénible de voir nos gendarmes revêtus en été de la même tenue qu'en hiver sans compter la lourde carnassière. Ne serait-il pas possible de prévoir une tenue d'été ?

Il signale aussi la grande misère des casernements de gendarmerie; il rappelle les trois catégories de logements : 1° les bâtiments de l'Etat, 2° les maisons individuelles louées par l'Etat, 3° les maisons propriété du gendarme. Ces derniers sont les plus malheureux, l'indemnité qui leur est allouée étant dérisoire.

Ce même membre évoque les gendarmes tués ou accidentés en service et s'informe du régime de réparation appliquée aux veuves et aux orphelins, ou aux invalides permanents.

Enfin, il rappelle que les agents de l'Etat attendent une nouvelle revalorisation des traitements et demande si le personnel de la Gendarmerie en bénéficiera en 1962.

Réponse du Ministre :

Le Ministre n'a pas l'intention d'atteindre le chiffre maximum des effectifs autorisés par la loi. Il s'en tiendra à 12.112 unités. Sur ce chiffre, il n'y a que 100 gendarmes au traitement de base de 52.600 francs, auxquels il y a lieu d'ajouter les indemnités. Ces recrues sont des gendarmes

Het evenwicht zal geleidelijk worden hersteld zonder dat de onontbeerlijke eenheid van het Korps daardoor in het gedrang wordt gebracht.

2) De huisvesting vormt het neteligste probleem. Het door de Rijkswacht opgemaakte kazerneringsprogramma zou een krediet van 4 miljard frank vergen, waarvan 2 miljard dringend nodig zijn. In een tempo van 40.000.000 frank per jaar, een bedrag dat op de begroting voor 1962 voor de huisvesting van de Rijkswacht is uitgetrokken, zou het uitvoeren van het urgentieprogramma niet minder dan 50 jaar vergen !

De Minister heeft voorgesteld dat zijn ambtgenoot van Openbare Werken ter plaatse een bezoek brengt; deze laatste heeft beloofd een oplossing te vinden; Openbare Werken zal met de Rijkswacht in contact blijven om te bepalen welke problemen het meest dringend zijn.

3) De loopbaan van de eerste-wachtmeesters is momenteel vertraagd : vroeger dienden zij normaal 15 jaar dienst-ancienniteit te tellen; thans moeten zij er 17 hebben. De Minister zal maatregelen voorstellen om deze toestand te verhelpen.

Vervolgens komt het probleem ter sprake van de diensten die de rijkswachters in oorlogstijd hebben gepresteerd : deze diensten zouden hun dezelfde voordelen moeten verschaffen als die welke in het leger worden toegekend aan alle strijdkrachten of aan het Verzet.

ALGEMENE BESPREKING.

Een lid wijst erop dat indien de aanwerving welke moet leiden tot een vermeerdering met 273 eenheden in 1961 en met 217 voor 1962, aan de verwachtingen niet heeft beantwoord, zulks te wijten is aan de lage wedden : 52.600 frank, 61.600 frank, inclusief de verhoging op basis van het indexcijfer, of 5.000 frank per maand. Hij wenst een tabel waaruit de basiswedde voor de lagere graden alsmede de jaarlijkse of tweejaarlijkse verhogingen blijken.

Hetzelfde lid vindt het pijnlijk dat onze rijkswachters in de zomer hetzelfde uniform moeten dragen als in de winter, waarbij dan nog de zware tas komt. Is het niet mogelijk een zomeruniform in te voeren ?

Hij wijst ook op de ellendige toestand inzake kazerneringen; er zijn drie soorten van huisvesting : 1° de Riksgebouwen; 2° de individuele woningen, gehuurd door de Staat; 3° de woningen toebehorend aan de Rijkswachters. Deze laatsten zijn het meest te klagen, daar de hun toegekende vergoeding bespottelijk is.

Hetzelfde lid heeft het dan over de rijkswachters die in dienst gedood of gewond worden, en vraagt inlichtingen over de vergoedingsregeling die toegepast wordt voor de weduwen en wezen of voor degenen, die een blijvende invaliditeit oplopen.

Tenslotte brengt hij in herinnering dat het Rijkspersoneel een nieuwe weddeaanpassing verwacht, en vraagt of het personeel van de Rijkswacht hiervoor in 1962 eveneens in aanmerking komt.

Antwoord van de Minister :

De Minister neemt zich niet voor inzake getalsterkte het wettelijk geoorloofd maximumcijfer te bereiken. Hij zal zich beperken tot 12.112 eenheden. Daaronder zijn er slechts 100 rijkswachters met een basiswedde van 52.600 frank, waarbij de vergoedingen dienen gevoegd. Het geldt hier

à l'instruction qui n'ont pas les responsabilités des gendarmes en service. D'autre part, ces gendarmes sont nommés brigadiers après 6 mois.

Il est prévu une tenue d'été; c'est : veste enlevée et manches de chemise roulées. Les guêtrons ont été adoptés par les forces armées; le képi ne soulève pas de réclamation.

Voici un tableau renseignant comment pendant les 10 premières années de sa présence à la Gendarmerie, les rémunérations d'un gendarme s'accroissent :

Années	Grades :				
	Gendarme	Brigadier	MdL	MdL Chef	
1	52.600				
2		53.800			
3		55.000			
4		55.000			
5			62.600		
6			62.600		
7			64.600	70.200	
8			64.600	70.200	
9			66.600	72.600	
10			66.600	72.600	

N.B. : 1) Ce traitement barémique doit être ajusté en fonction de l'index; actuellement un supplément de 17,5%.

- 2) Après environ 6 ans de service, le gendarme candidat-gradé, peut être promu au grade de MdL Chef, à condition de réussir les épreuves prévues.
- 3) Ce tableau est le reflet d'une carrière théorique.

Dans l'hypothèse où un membre de la Gendarmerie est victime d'un accident survenu en service et par le fait du service, la veuve et (ou) les orphelins auront droit :

a) à la *pension de veuve ou d'orphelins* (viagère pour la veuve et pour l'enfant infirme de plus de 18 ans — jusqu'à 18 ans pour les enfants) prévue à l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936, unifiant le régime des pensions des veuves et orphelins des membres de l'Armée et de la Gendarmerie, modifié à plusieurs reprises et, en dernier lieu, par la loi du 14 février 1961 (Loi unique).

Cette pension est fonction de l'ancienneté, des derniers grade et traitement du défunt. À la base de l'octroi de cette pension une retenue de 6,5 % est opérée sur le traitement d'activité.

b) à la *pension de réparation* prévue par les lois coordonnées sur les pensions de réparation du 5 octobre 1948 et la loi du 9 mars 1953.

N.B. — Ces deux pensions sont indépendantes de toute réparation résultant d'une action civile poursuivie en justice contre l'auteur responsable d'un accident.

c) aux *allocations familiales d'orphelins*.

Après une période d'absence pour motif de santé prolongée (pouvant atteindre 36 mois) l'intéressé sera reconnu inapte au service par les Commissions Militaires d'Aptitude et de Réforme instituées par l'arrêté royal du 5 octobre 1959.

recrutent, die tot rijkswachter worden opgeleid en die niet dezelfde verantwoordelijkheid als de effectieve rijkswachters hebben. Bovendien worden deze rijkswachters na 6 maanden tot brigadier benoemd.

Een zomerkledij werd in het vooruitzicht gesteld : zonder vest en opgerolde hemds mouwen. De enkelstukken werden door de strijdkrachten aangenomen; over de kepi zijn er geen klachten.

Hierna volgt een tabel, waarop de verhoging wordt vermeld van de wedde van een Rijkswachter gedurende de eerste tien jaren dienst bij de Rijkswacht :

Jaren	Graden :			
	Rijkswachter	Brigadier	Wachtmeester	Opper-wachtmeester
1	52.600			
2		53.800		
3		55.000		
4		55.000		
5			62.600	
6			62.600	
7			64.600	70.200
8			64.600	70.200
9			66.600	72.600
10			66.600	72.600

N.B. : 1) Deze weddeschaal dient aangepast aan de schommelingen van het indexcijfer; thans betekent dit een bijslag van 17,5%.

- 2) Na ongeveer 6 jaar dienst, kan de rijkswachter, kandidaat-gegrueerde, tot de graad van Opperwachtmeester bevorderd worden, zo hij slaagt in de opgelegde proeven.
- 3) Deze tabel schetst het verloop van een theoretische loopbaan.

In de onderstelling dat een Rijkswachter tijdens de dienst en door de dienst het slachtoffer wordt van een ongeval, zullen de weduwe en (of) de wezen recht hebben op :

a) Het *weduwe- of wezenpensioen* (levenslang voor de weduwe en voor het gebrekige kind ouder dan 18 jaar — tot 18 jaar voor de kinderen) vastgesteld bij koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936 tot eenmaking van het pensioenregime voor de weduwen en wezen der leden van het leger en van de Rijkswacht, dat herhaaldelijk gewijzigd werd en laatstelijk door de wet van 14 februari 1961 (Eenheidswet).

Dit pensioen is in verhouding tot de ancienniteit, de laatste graden en de wedde van de overledene. Met het oog op de verlening van dit pensioen wordt op de activiteitswedde een afhouding van 6,5 % toegepast.

b) Het *vergoedingspensioen*, vermeld in de gecoördineerde wetten van 5 oktober 1948 en in de wet van 9 maart 1953.

N. B. — Deze beide pensioenen worden toegekend zonder rekening te houden met de vergoeding, welke kan voortvloeien uit een burgerlijke rechtsvordering tegen degene die aansprakelijk is voor het ongeval.

c) *kinderbijslag voor wezen*.

Na een afwezigheid om gezondheidsredenen gedurende een vrij lange periode (die tot 36 maanden kan gaan) wordt de betrokken ongeschikt verklaard voor de dienst door de Militaire Commissies voor Geschiktheid en Reform, ingesteld bij koninklijk besluit van 5 oktober 1959.

Il sera :

a) *Licencié par réforme* s'il compte moins de 10 années de services militaires effectifs.

— Cette situation le prive d'une pension militaire d'ancienneté.

Par contre, il peut obtenir, à sa demande, une pension de réparation sur la base des lois coordonnées sur les Pensions de Réparation du 5 octobre 1948 et de la loi du 9 mars 1953.

Le montant de cette pension est proportionnel au degré d'invalidité qui lui aura été reconnu par les Commissions compétentes.

— L'invalidé reconnu a droit aux soins médicaux et aux produits pharmaceutiques à charge du Service de Santé Militaire pour les affections causales de l'invalidité.

— Le militaire rendu à la vie civile dans ces conditions est, dès le jour de son départ, considéré comme ayant, durant toute la durée de sa présence à la Gendarmerie, été assujetti sans interruption aux dispositions de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, concernant la sécurité sociale des travailleurs, relatives aux allocations de chômage et à l'assurance en cas de maladie ou d'invalidité (élargissement est prévu dans la loi du 28 juin 1960, chapitre 1er). Les services temporaires prestés à la Gendarmerie et à l'Armée sont validés dans le secteur civil.

b) *Mis à la pension par réforme*, s'il totalise 10 années ou plus de services militaires effectifs.

Dans ce cas, il a droit :

— à une pension d'ancienneté conformément aux lois coordonnées sur les Pensions Militaires de 1924 (art. 3C ou 2, 4°).

En vertu du titre V de la loi du 14 février 1961 (Loi unique) la pension est concédée pour un an, renouvelée durant 5 ans et ne devient définitive qu'à l'expiration de ce terme.

Le montant de cette pension est fonction de l'ancienneté de l'intéressé, de ses derniers grade et traitement :

— à une pension de réparation sur la base des lois coordonnées sur les pensions de réparation du 5 octobre 1948 et de la loi du 9 mars 1953. Le montant de cette pension est proportionnel au degré d'invalidité qui lui aura été reconnu par les Commissions compétentes;

— la gratuité des soins médicaux et des produits pharmaceutiques à charge du Service de Santé Militaire pour les affections causales de l'invalidité;

— le gendarme qui est rendu à la vie civile dans ces conditions est, dans certains cas (pension réduite), considéré comme ayant, durant toute la durée de sa présence à la Gendarmerie, été assujetti sans interruption aux dispositions de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, relatives aux allocations de chômage et à l'assurance en cas de maladie ou d'invalidité (loi du 28 juin 1960).

Il n'est pas prévu dans le Budget actuel une somme pour la revalorisation des traitements. Comme tous les agents de l'Etat, les gendarmes bénéficieraient de cette augmentation. Elle devrait éventuellement figurer dans un feuilleton.

* * *

Hij zal :

a) *Wegens reform ontslagen worden*, indien hij minder dan 10 jaar werkelijke militaire dienst telt.

— Ingevolge deze toestand kan hij geen aanspraak maken op een militair ancienniteitspensioen.

Doch anderzijds kan hij, op zijn verzoek, een vergoedingspensioen ontvangen krachtens de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen van 5 oktober 1948 en van de wet van 9 maart 1953.

Het bedrag van dit pensioen is in verhouding tot de graad van invaliditeit, welke hem door de bevoegde Commissies is toegekend.

— Degene wiens invaliditeit erkend is, heeft recht op medische en farmaceutische zorgen op kosten van de Militaire Gezondheidsdienst, en dit voor de aandoeningen die de invaliditeit hebben veroorzaakt.

— De in die omstandigheden opnieuw burger geworden militair wordt, vanaf de datum van zijn vertrek, beschouwd als zijnde, gedurende gans zijn verblijf bij de Rijkswacht, zonder onderbreking onderworpen geweest aan de bepalingen van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, die betrekking hebben op de werkloosheidssuikeringen en op de verzekering tegen ziekte en invaliditeit (een uitbreiding werd bepaald in de wet van 28 juni 1960, Hoofdstuk I). De tijdelijke diensten volbracht bij de Rijkswacht en het Leger gelden voor de burgerlijke sector.

b) *Op pensioen gesteld worden wegens reform*, indien hij tien jaar werkelijke militaire dienst telt of meer.

In dat geval heeft hij recht :

— op een ancienniteitspensioen krachtens gecoördineerde wetten op de militaire pensioenen van 1924 (art. 3C of 2, 4°).

Krachtens Titel V van de wet van 14 februari 1961 (Eenheidswet), wordt het pensioen verleend voor één jaar en hernieuwd gedurende 5 jaar, om slechts na verloop van die termijn definitief te worden.

Het bedrag van dit pensioen houdt rekening met de ancienniteit, de laatste graad en wedde van de betrokkenen.

— Een vergoedingspensioen op basis van de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen van 5 oktober 1948 en van de wet van 9 maart 1953. Het bedrag van dit pensioen stemt overeen met de invaliditeitsgraad die door de bevoegde Commissies werd toegekend;

— de kosteloosheid van de medische zorgen en farmaceutische produkten, ten laste van de Militaire Gezondheidsdienst, voor de aandoeningen die te wijten zijn aan de invaliditeit;

— de rijkswachter die, in die omstandigheden, opnieuw burger is geworden, in bepaalde gevallen (beperkt pensioen), beschouwd alsof hij, gedurende gans de periode van zijn aanwezigheid in de Rijkswacht, zonder onderbreking onderworpen is geweest aan de bepalingen van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders wat de werkloosheidsgoedingen en de verzekering tegen ziekte en invaliditeit betrifft (wet van 28 juni 1960).

Op de huidige begroting is geen bedrag uitgetrokken voor de herwaardering van de wedden. Zoals alle staatsambtenaren moeten de rijkswachters die verhoging genieten. Zij zou eventueel in een bijblad moeten voorkomen.

* * *

Un membre insiste sur le problème du logement, qui influence péniblement le moral des gendarmes; il illustre la situation existante par quelques exemples.

Réponse du Ministre :

Le département a pris les contacts nécessaires avec celui des Travaux Publics. On peut espérer une amélioration.

* * *

Un Commissaire demande si le Budget actuel tient compte de dépenses supplémentaires que pourraient entraîner les nouvelles mesures envisagées par le Gouvernement pour le maintien de l'ordre public ?

Réponse du Ministre :

Rien n'est inscrit au Budget en fonction de telles mesures. Les dépenses nouvelles sont commandées par une légère augmentation des effectifs et l'amélioration du matériel et de l'équipement.

* * *

Un membre évoque la concentration des brigades en voie de réalisation. Il souhaite qu'on tienne compte des fonctions locales avant de centraliser.

Réponse du Ministre :

On opère cette concentration sur des points plus centraux pour ne pas éparpiller les effectifs sur de petites unités.

D'autre part, la plus grande mobilité permet d'obvier aux difficultés résultant des distances nouvelles.

* * *

Dans le même ordre d'idée, un autre Commissaire recommande de ne pas perdre de vue les régions en expansion; certaines régions, autrefois agricoles sont devenues industrielles.

* * *

Un Membre souhaite obtenir réponse à une série de questions

1) Dans le Rapport du Sénat figure le chiffre de 12.112 unités. Quelle est l'augmentation des effectifs prévue pour 1963 ?

2) Comment procède-t-on pour désigner les gendarmes supplétifs parmi les miliciens en congé sans solde ?

3) On tente de rapprocher le traitement des adjudants de Gendarmerie de celui des officiers de Police Judiciaire. Les uns et les autres ont-ils les mêmes qualités requises ?

4) Les gros transporteurs routiers se plaignent de tracasseries dans le contrôle routier : arrêts fréquents, arrêts en côte, contrôle tatillon... Existe-t-il des instructions particulières dans ce secteur ?

Een commissielid legt de nadruk op het huisvestingsvraagstuk, dat het moreel van de rijkswachters pijnlijk beïnvloedt. Hij licht de bestaande toestand met enkele voorbeelden toe.

Antwoord van de Minister :

Mijn departement heeft met dat van Openbare Werken de nodige contacten opgenomen. Men mag een verbetering verwachten.

* * *

Een commissielid vraagt of de huidige begroting rekening houdt met de bijkomende uitgaven die de nieuwe, door de Regering met het oog op de handhaving van de orde overwogen maatregelen, zouden kunnen met zich brengen.

Antwoord van de Minister :

Er is, in verband met dergelijk maatregelen, niets op de begroting uitgetrokken. De nieuwe uitgaven zijn het gevolg van een lichte verhoging van de getalsterkte en van de verbetering van materieel en uitrusting.

* * *

Een Commissielid handelt over de aan de gang zijnde concentratie van de brigades. Hij spreekt de wens uit dat rekening zou worden gehouden met de plaatselijke functies alvorens te centraliseren.

Antwoord van de Minister :

Die concentratie is op de meest centrale punten uitgevoerd om de manschappen niet tot kleine eenheden te versnipperen.

Anderzijds maakt de grotere beweeglijkheid het mogelijk de moeilijkheden, die voortvloeien uit de nieuwe afstanden, te verhelpen.

* * *

Een ander Commissielid meent in hetzelfde verband te moeten aandringen opdat men de expansiegebieden niet uit het oog zou verliezen; sommige streken, waar vroeger aan landbouw werd gedaan, zijn nu rijverheidscentra geworden.

* * *

Een lid wenst een antwoord te bekomen op een reeks vragen :

1) In het Verslag van de Senaat komt het cijfer voor van 12.112 eenheden. Welk verhoging van getalsterkte is voor 1963 voorzien ?

2) Hoe gaat men tewerk voor het aanwijzen van de hulprijkswachters onder de dienstplichtigen met verlof zonder soldij ?

3) Men poogt de wedde van de adjudanten van de Rijkswacht met die van de officieren van de Gerechtelijke Politie te vergelijken. Hebben beiden dezelfde vereiste hoe danigheden ?

4) De grote wegvervoerders klagen over plagerijen bij de wegcontrole : veelvuldig tegenhouden, tegenhouden op hellingen, al te overdreven controle... Bestaan er bijzondere instructies voor deze sector ?

5) Des exemples cités sembleraient commander une humanisation des rapports entre gendarmes et leurs chefs ?

6) Le Ministère de la Fonction Publique a fait état du passage automatique de gendarmes en fin de carrière dans les polices communales. Le Ministre de la Défense Nationale a-t-il été consulté ?

7) Quels sont les statuts, les implantations, les missions des Brigades spéciales de Recherches (B. S. R.). N'y a-t-il aucun double-emploi avec la Police Judiciaire ?

8) Il est étonnant d'entendre parler du renouvellement du charroi d'après un plan longuement misé, alors que dans le Rapport du Sénat on fait état de tractations en cours avec la F. N. Quelle est la version exacte ?

9) On procède à des concentrations de brigades. Est-il exact que ce soit auprès des grosses agglomérations ?

10) Quel charroi blindé possède la Gendarmerie ? Les véhicules Staghound sont-ils si démodés ?

Réponse du Ministre :

1) L'augmentation des effectifs en 1962 n'est pas prévue dans un programme d'ensemble. L'augmentation de 1963 ne se fera qu'en fonction de nécessités nouvelles.

2) La Gendarmerie supplétive est constituée de volontaires uniquement dont l'engagement est limité dans le temps.

Sont recrutés pour être affectés à la Réserve de Gendarmerie, les militaires en congé illimité des Forces Armées :

a) qui en ont exprimé le désir ou qui marquent leur accord pour une telle désignation;

b) qui réunissent les conditions d'honorabilité et de moralité exigées d'un membre de la Gendarmerie.

3) Tous les gendarmes gradés ont qualité d'officier de Police Judiciaire. Ils suivent les cours de préparation à cet effet; ceux-ci donnent toute satisfaction au pouvoir judiciaire.

4) Il est exact que l'attention de la Gendarmerie est spécialement attirée par les gros transports routiers. La raison en est que c'est de ce secteur que proviennent les plus grandes difficultés de circulation et les accidents les plus graves.

5) Le Ministre se préoccupe de l'humanisation des rapports entre membres de la Gendarmerie.

6) L'idée du transfert des gendarmes âgés dans les polices communales, suggérée par le Ministre de la Fonction Publique, n'est pas neuve. Actuellement, il n'y a aucune négociation en cours.

7) a) Les brigades de surveillance et de recherches (B. S. R.) exécutent à la fois des devoirs judiciaires et

5) Uit aangehaalde voorbeelden blijkt dat de verhoudingen tussen de rijkswachters en hun oversten menselijker zouden worden.

6) De Minister van het Openbaar Ambt heeft gewag gemaakt van de automatische overgang van rijkswachters naar de gemeentelijke politiekorpsen op het einde van hun loopbaan. Werd de Minister van Landsverdediging gearaapleegd ?

7) Welke zijn de statuten, de vestiging, de opdrachten van de Bijzondere Opsporingsbrigades (B. O. B.). Dopleert zulks niet met de Gerechtelijke Politie ?

8) Het wekt verwondering dat gewag wordt gemaakt van de vernieuwing van de voertuigen overeenkomstig een lang overworpen plan terwijl er in het Senaatsverslag sprake is van onderhandelingen met de F.N. Wat is nu de juiste versie ?

9) Men gaat over tot concentratie van de brigades. Is het waar dat deze geschiedt in de nabijheid van de grote agglomeraties ?

10) Over welke pantservoertuigen beschikt de Rijkswacht ? Zijn de Staghound-voertuigen zó verouderd ?

Antwoord van de Minister :

1) De opvoering van de getalsterkte in 1962 maakt deel uit van een algemeen programma. Tot verhoging zal in 1963 slechts overgegaan worden naar gelang van de nieuwe noodwendigheden.

2) De Hulprijkswacht bestaat uitsluitend uit vrijwilligers, wier verbintenis beperkt is in de tijd.

Voor de Rijkswachtreseve worden aangeworven de militairen van de strijdkrachten met onbepaald verlof :

a) die daartoe de wens hebben uitgesproken of die hun instemming betuigen met hun aanwijzing voor dat korps;

b) die de van een lid van de Rijkswacht geëiste eerbaarheds en moraliteits- voorwaarden vervullen.

3) Alle gegradeerde Rijkswachters zijn officier van Gerechtelijke Politie. Met het oog daarop volgen zijn voorbereidingscursussen; de gerechtelijke macht verklaart zich voldaan over hun prestaties.

4) Het is waar dat de aandacht van de Rijkswacht in het bijzonder gaat naar het zwaar wegvervoer. Zulks komt doordat precies deze sector de grootste verkeersmoeilijkheden oplevert en ook de zwaarste ongevallen veroorzaakt.

5) De Minister is erom bezorgd de betrekkingen tussen de leden van de Rijkswacht menselijker te maken.

6) Het denkbeeld om bejaarde rijkswachters over te hevelen naar de gemeentelijke politiekorpsen, zoals voorgesteld door de Minister van het Openbaar Ambt, is niet nieuw. Op dit ogenblik hebben er geen onderhandelingen plaats.

7) a) De toezichts- en opsporingsbrigades (B. O. B.) vervullen zowel een gerechtelijke taak als inlichtingsop-

des missions d'information entrant dans le cadre de la mission de la Gendarmerie telle que la définit la loi du 2 décembre 1957.

Les B. S. R. ont été créées par arrêté royal du 3 août 1945.

Dans le Rapport adressé à l'époque au Régent, M. le Ministre de la Défense Nationale spécifiait : « Cet organe (la B. S. R.) donnera aux commandants de districts la possibilité d'effectuer dans tout le ressort de leur unité les compléments d'information indispensables à la bonne marche des enquêtes judiciaires comme aussi celle d'assurer une surveillance plus efficace des étrangers, des suspects et des milieux subversifs. »

b) en vertu de l'article 43 de la loi sur la Gendarmerie, « les membres de la Gendarmerie sont placés pour l'exécution du service sous l'autorité exclusive de leurs supérieurs de la Gendarmerie. » En l'occurrence, c'est le commandant de district qui dirige les B. S. R.

L'article 44 de la loi précitée spécifie par ailleurs : « Sans préjudice des obligations qui résultent pour certains membres de la Gendarmerie de leur qualité d'officier de Police Judiciaire, auxiliaire du Procureur du Roi et de l'Auditeur Militaire, l'action des autorités judiciaires s'exerce à l'égard de la Gendarmerie par voie de réquisition. Ces autorités peuvent, en outre, pour l'exécution des devoirs qu'elles prescrivent, faire les recommandations et injonctions utiles. »

c) L'existence de différents Corps de Police (Police communale, Police judiciaire, Garde champêtres, Gendarmes) entraîne inévitablement une interférence entre l'activité de ces corps de police.

Lorsque les services de Gendarmerie en général, et les B. S. R. en particulier apprennent que les recherches qu'ils exécutent sont menées concurremment par d'autres organismes de police une collaboration s'établit entre eux, soit d'initiative, soit à l'intervention des magistrats saisis de l'enquête.

8) Nous ne sommes qu'au stade des négociations avec la F.N.

9) Il n'est nullement question de renforcer les brigades aux abords des centres industriels importants. Les propositions reçues ne concernent que les problèmes de circulation.

10) Le remplacement du charroi blindé n'est pas envisagé dans le but du maintien de l'ordre public; ces mesures ne concernent que le rôle de la Gendarmerie en temps de guerre. Il n'est pas question d'augmenter le nombre des escadrons blindés.

* * *

Un membre signale combien il est encore pénible de voir les gendarmes astreints à des corvées.

Réponse du Ministre :

On a envisagé de mettre du personnel civil à la disposition des brigades; mais il n'est pas toujours possible d'en engager.

* * *

Un autre membre enfin évoque les difficultés du recrutement. Il demande le pourcentage des candidats qui sont refusés sur la base des critères physiques, ainsi que les matières sur lesquelles les candidats sont interrogés.

drachten in het raam van de door de wet van 2 december 1957 geregelde opdracht van de Rijkswacht.

De B.O.B. werden opgericht bij besluit van de Regent van 3 augustus 1945.

In het Verslag aan de Regent schreef de toenmalige Minister van Landsverdediging : « Dit orgaan (de B. O. B.) zal het de districtscommandanten mogelijk maken in gans het ambtsgebied van hun eenheid aanvullende inlichtingen in te winnen die onontbeerlijk zijn voor de goede gang van het gerechtelijk onderzoek en voor een doelmatig toezicht op de vreemdelingen, de verdachte personen en de middens, die tot oproer aanzetten. »

b) Krachtens artikel 43 van de wet op de Rijkswacht « staan de leden van de Rijkswacht, voor de uitoefening van de dienst, uitsluitend onder het gezag van hun meerdere in de Rijkswacht ». In het onderhavige geval voert de districtcommandant het bevel over de B. O. B.

Artikel 44 van de hogergenoemde wet bepaalt anderzijds : « Onvermindert de verplichtingen die voor sommige leden der Rijkswacht volgen uit hun hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de Procureur des Konings en van de Krijgsauditeur, doen de gerechtelijke overheden een beroep op de Rijkswacht door middel van vordering. Bovendien kunnen deze overheden nuttige aanbevelingen doen en wenken geven in verband met de uitvoering van de opdrachten welke zij gelasten ».

c) Het bestaan van verschillende politiekorpsen (Gemeentelijke Politie, Gerechtelijke Politie, Veldwachters, Rijkswachters) brengt onvermijdelijk mee dat de activiteiten van deze politiekorpsen ineenlopen.

Wanneer de Rijkswachtdiensten in het algemeen, en de B. O. B. in het bijzonder vernemen dat de door hen uitgevoerde opsporingen tevens door andere politiekorpsen worden verricht, ontstaat er, hetzij op hun initiatief, hetzij op initiatief van de met het onderzoek belaste magistraten een samenwerking tussen hen.

8) Met de F. N. zijn wij nog in het stadium van onderhandelingen.

9) Er is geen sprake van, de brigades te versterken in de nabijheid van de belangrijke nijverheidscentra. De ingediende voorstellen betreffen enkel verkeersproblemen.

10) De vervanging van de pantservoertuigen wordt niet overwogen om de openbare orde te handhaven; deze maatregelen betreffen enkel de rol van de Rijkswacht in oorlogstijd. Er is geen sprake van het aantal gepantserde eskadrons te vermeerderen.

* * *

Een lid van de Commissie wijst op het pijnlijk karakter van de door de rijkswachters uit te voeren karweien.

Antwoord van de Minister :

Er wordt overwogen burgerlijk personeel ter beschikking van de brigades te stellen; maar het is niet altijd mogelijk dergelijk personeel aan te werven.

* * *

Een ander lid herinnert ten slotte aan de moeilijkheden bij de recruterung. Hij vraagt hoeveel kandidaten er percentsgewijze geweigerd worden op grond van physische criteria; tevens over welke vakken de kandidaten ondervraagd worden.

Réponse du Ministre :

a) Décisions de la Direction de la Gendarmerie, concernant les aptitudes physiques des candidats au service à la Gendarmerie :

Période du 23 novembre 1960 au 23 novembre 1961 :

Nombre total	Nombre des décisions de rejet	%
1.783	756	42,89

b) Epreuve scientifique comprend :

- 1) une dictée d'au moins quinze lignes, avec difficultés moyennes (enseignement primaire complet);
- 2) une rédaction sur un sujet simple (au moins vingt-cinq lignes);
- 3) la solution des quatre opérations d'arithmétique, comportant des nombres entiers et décimaux.

Les articles du budget n'amènent pas d'observations.

Ils ont été adoptés, ainsi que le budget dans son ensemble, à l'unanimité moins 2 abstentions.

Le Rapporteur,

J. LENOIR.

Le Président, a.i.,

A. SERCU.

Antwoord van de Minister :

a) Beslissingen van de Directie van de Rijkswacht inzake de physische geschiktheid van de kandidaten voor de Rijkswachtdienst :

Periode van 23 november 1960 tot 23 november 1961 :

Totaal aantal	Aantal afwijzende beslissingen	%
1.783	756	42,89

b) De wetenschappelijke proef omvat :

- 1) een dictee van ten minste vijftien regels, met gemiddelde moeilijkheden (volledig lager onderwijs);
- 2) een opstel over een eenvoudig onderwerp (ten minste vijfentwintig regels);
- 3) oefeningen over de vier wiskundige bewerkingen, zowel met gehele als met decimale getallen.

Er werden geen opmerkingen gemaakt over de artikelen van de begroting.

De artikelen evenals de begroting in haar geheel, werden eenparig, op 2 onthoudingen na, goedgekeurd.

De Verslaggever,

J. LENOIR.

De Voorzitter, a.i.

A. SERCU.